

ORGANIZACIJA PALIATIVNE OSKRBE V VELIKI BRITANJI

Urša Salobir

St Catherine's Hospice, Throxenby Lane, Scarborough, YO12 5RE

Povzetek predavanja

Velika Britanija je zibelka paliativne oskrbe (PO). Pred 30 leti je bil v Londonu odprt prvi sodobni hospic in od tod se je ideja hospica razširila po vsej Veliki Britaniji in po svetu. Paliativna medicina je v Veliki Britaniji postala ena od specializacij medicine.

Filozofija hospica je povzeta v definiciji SZO (WHO), kot tisti pristop, ki izboljša kvaliteto življenja bolnika in njegovih bližnjih, ko se soočajo s problemi v zvezi z aktivno napredovalo neozdravljivo boleznijo.

Na začetku so v hospicih obravnavali predvsem bolnike z napredovalim rakom. Danes je paliativna oskrba vse bolj namenjena tudi bolnikom z drugimi napredovalimi kroničnimi boleznimi, kot so srčno popuščanje, kronična ledvična odpoved, nekatere nevrološke bolezni itd. Namenjena pa je tudi že bolnikom v zgodnjem stadiju bolezni.

PO poteka na bolnikovem domu, v domovih za ostarele, v bolnišnicah, v enotah paliativne oskrbe/hospic in v dnevni centrih.

Osnovno paliativno oskrbo opravljajo splošni zdravniki in patronažne sestre na domu ter zdravstveno osebje v bolnišnicah. Vsak zdravnik naj bi obvladal paliativni pristop nege bolnika. Glede na bolnikove potrebe je včasih potrebna tudi specialistična obravnava multidisciplinarnega tima, lahko ga sestavljajo zdravnik specialist paliativne medicine, specializirana medicinska sestra, fizioterapevt, delovni terapevt, socialni delavec, psiholog, duhovnik, farmacevt, prostovoljci in drugi.

Hospic predstavlja le dodatno pomoč k oskrbi osnovnega tima in je ne nadomešča. Zagotavlja varno, domačno okolje, kjer je lažje kot na akutnem oddelku v bolnišnici, zadostiti fizičnim, psihičnim, socialnim in duhovnim potrebam bolnika in njegovih bližnjih. Tudi tim za oskrbo na domu in konziliarni timi v bolnišnicah le dopolnjujeta vlogo primarnega tima.

Danes je v Veliki Britaniji več kot 200 enot paliativne oskrbe/hospicev s skupno 3200 posteljami, 330 konziliarnih timov v bolnicah, več kot 400 timov za oskrbo na domu in 247 dnevni hospicev. Težava britanskega sistema je, da

nima enakomerno razvite mreže po vsej državi, saj je bil razvoj dolgo prepuščen posameznikom in lokalnim skupnostim. Levji delež dejavnosti še vedno financirajo dobrodelne organizacije, vendar pa prispevek države v zadnjih letih postopoma narašča, hkrati pa potekajo tudi prizadevanja za poenotenje sistema paliativne oskrbe.

Ključne besede:

paliativna oskrba, hospic, organizacija